

SPRIEDUMS Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2007.gada 2.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Liniņa,
tiesneši V.Endzelis un U.Bērziņš,

piedaloties pieteicējai Ž.Ā. un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvei Aijai Pāvelei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz Ž.Ā. pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2005.gada 23.februāra lēmuma Nr.1/1415 atcelšanu, sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 3.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 5.janvārī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.1-24/109, par to, ka Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Rīgas reģionālās iestādes Juridiskās pārvaldes galvenā juriste Ž.Ā., neievērojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.panta, 11.panta pirmās daļas prasības, ka valsts amatpersonai, pildot savus valsts amatpersonas amata pienākumus, ir aizliegts veikt darbības, kurās šī amatpersona ir personiski vai mantiski ieinteresēta. Tādējādi Ž.Ā. izdarījusi pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 166.³⁰ pantā.

[2] Ar KNAB priekšnieka vietnieka 2005.gada 14.janvāra lēmumu Nr.1-24/109 Ž.Ā. par valsts amatpersonai noteikto aizliegumu pārkāpšanu tika saukta pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁰ panta un sodīta ar naudas sodu Ls 100 apmērā.

[3] Nepiekrītot minētajam lēmumam, Ž.Ā. apstrīdēja to KNAB priekšniekam, kurš ar 2005.gada 23.februāra lēmumu Nr.1/1415 KNAB

priekšnieka vietnieka 2005.gada 14.janvāra lēmumu Nr.1-24/109 atstāja negrozītu.

[4] 2005.gada 7.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Ž.Ā. (turpmāka arī – pieteicēja) pieteikums, kurā pieteicēja lūdz tiesu atcelt KNAB priekšnieka 2005.gada 23.februāra lēmumu Nr.1/1415. Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem:

[4.1] Lēmums satur tikai pieņēmumus, vispārinošus apgalvojumus, bez jebkāda pamatojuma, ka pieteicēja ir izmantojusi nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzē esošo informāciju mērķiem, kas nebija saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākuma pildīšanu, proti, savām personiskajām un mantiskajām vajadzībām.

Nav objektīvi un pilnīgi izpētīti lietas apstākļi to kopumā. Lēmumā atspoguļotais, ka pieteicēja no NIS ieguvusi informāciju par maksātnespējīgajām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, nav interpretējams kā informācijas izmantošana.

[4.2] 2005.gada 12.janvārī pieteicēja papildus jau esošajiem administratīvās pārkāpuma lietas Nr. 1-24/109 materiāliem KNAB iesniedza dokumentus, kas apliecina, ka nodokļu administrācijas rīcībā (tātad arī NIS) nav bijuši SIA „Anol” un SIA „D un M” gada pārskati. Uzņēmumu ārkārtas bilances, ja tādas ir iesniegtas VID teritoriālajās iestādēs, dati NIS netiek atspoguļoti. Pieteicēja sniedza paskaidrojumus, ka NIS nav pielīdzināma grāmatvedības dokumentiem, tādēļ nav izmantojama maksātnespējas procesa administratora pienākumu veikšanā, kā arī norādīja, ka NIS nav juridiska statusa.

[4.3] KNAB priekšnieks, pieņemot lēmumu, nav ievērojis Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) nostiprinātos administratīvā procesa vispārējos principus – tiesiskuma principu, patvaļas aizlieguma principu, samērīguma principu, tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, nav objektīvi un pienācīgi izvērtējis pieteicējas viedokli un iesniegtos pierādījumus.

[5] Atbildētājs – KNAB – rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu neatzīst un pamato to ar šādiem apsvērumiem:

[5.1] Ž.Ā., pildot VID Rīgas reģionālās iestādes Juridiskās pārvaldes galvenās juristes pienākumus, ieguvusi no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes informāciju par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību (SIA „Anol”, SIA „D un M”, SIA „Hordeks”, SIA „KVR Pluss”, SIA „Lilava”, SIA „DBC”, SIA „Terevinfs”, SIA „Harmonija 3”), kurās viņa bija iecelta par maksātnespējas administratori. Iegūtā informācija par minētajām uzņēmēj-sabiedrībām Ž.Ā. nebija nepieciešama VID Rīgas reģionālās iestādes Juridiskās pārvaldes galvenās juristes amata pienākumu pildīšanai. Līdz ar to Ž.Ā. ir pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.panta prasības, proti, informāciju, kas viņai kā valsts amatpersonai bija pieejama saskaņā ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu, prettiesiski izpaudusi un izmantojusi mērķiem, kas nav saistīti ar valsts

amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.

Ž.Ā. vaina minētajā pārkāpumā ir pierādīta ar 2004.gada 15.septembra rīkojuma Nr.2442-p izveidotās VID komisijas 2004.gada 16.novembra atzinumu, 2004.gada 9.novembra VID Rīgas reģionālās iestādes vēstuli Nr.2.6/42267, administratīvā pārkāpuma lietā esošajām nodokļu informatīvās sistēmas izmantošanas izdrukām, kā arī ar Ž.Ā. paskaidrojumā minēto, kur viņa apstiprina nodokļu informatīvās sistēmas izmantošanas faktu, kā arī citiem administratīvajā pārkāpuma lietā esošajiem materiāliem.

Pieeja nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzē esošajai informācijai Ž. Ābelei bija tikai kā valsts amatpersonai. Tādējādi, informāciju no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes Ž.Ā. varēja iegūt tikai izmantojot savu valsts amatpersonas statusu.

Ž.Ā. ieguva minēto informāciju no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) ar mērķi izmantot minēto informāciju maksātnespējas procesos par SIA „Anol”, SIA „D un M”, SIA „Hordeks”, SIA „KVR Pluss”, SIA „Lilava”, SIA „DBC”, SIA „Terevins”, SIA „Harmonija 3”. Minētais izriet no tā, ka vienīgais pamatojums informācijas iegūšanai no minētās sistēmas ir Ž.Ā. kā minēto uzņēmumu maksātnespējas administratores ieinteresētība informācijas iegūšanā. Iegūtā informācija varēja palīdzēt Ž.Ā. uzņēmumu maksātnespējas procesos. Faktam, ka minēto informāciju nevar izmantot maksātnespējas administratora lēmumu pamatošanā, nav nozīmes, jo šai informācijai var būt būtiska nozīme maksātnespējas uzņēmuma un kreditoru finansiālā stāvokļa noteikšanā.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu un izvērtējot lietā esošos pierādījumus saskaņā ar LAPK 244.pantu, pieņemot lēmumu, KNAB ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējuši visus lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kuri bija nepieciešami lēmuma pieņemšanai, kā arī no tiem izrietošos objektīvos, racionālos un juridiskus apsvērumus, kā arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66.pantu un LAPK 32.pantu tika izvērtēts pārkāpuma raksturs un sabiedriskā bīstamība, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpi, mantiskais stāvoklis un atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Ņemot vērā minēto, KNAB amatpersonas, pieņemot lēmumu, ir objektīvi un pilnīgi izvērtējušas Ž.Ā. paskaidrojumu un viņas iesniegtajos dokumentos esošo informāciju.

[5.2] Izdodot administratīvo aktu, KNAB amatpersonas ir ievērojušas Administratīvā procesa likuma 7.pantā noteikto tiesiskuma principu, proti, ir rīkojušās saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros.

Pieņemot lēmumu, KNAB amatpersonas ir ievērojušas Administratīvā procesa likuma 15.pantā un 17.pantā noteiktos ārējo normatīvo aktu, vispārējo tiesību principu piemērošanas noteikumus, Administratīvā procesa likuma 62.-67.pantu, jo lēmums sastādīts atbilstoši visām administratīvā akta sastādīšanas prasībām un uzklusot procesa dalībnieka viedokli gan pie protokola sastādīšanas, gan pie lēmumu pieņemšanas. Pieņemot lēmumu, KNAB amatpersonas ir ievērojušas Administratīvā procesa likuma 9.pantā noteikto

patvaļas aizlieguma principu, proti, pieņemto lēmumu ir pamatojuši ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

Izdodot administratīvo aktu, KNAB amatpersonas ir ievērojušas Administratīvajā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu. Pieņemot lēmumu, ir izvērtēti administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumi saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66.pantu, un nolemts, ka pieņemtais lēmums ir nepieciešams demokrātiskajā sabiedrībā, lai aizsargātu sabiedrības intereses.

Sabiedrība nevar gūt labumu no darbībām, kas izdarītas, pārkāpjot normatīvo aktu prasības. *Ž.Ā.*, prettiesiski izmantojot informāciju mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu, proti, personiskajās un mantiskajās interesēs, ir radījusi situāciju, kas liek apšaubīt valsts amatpersonu darbības likumību kopumā un rada sabiedrības neuzticību valsts amatpersonu darbībai.

LAPK 166.³⁰ pantā paredzētais administratīvais soda apmērs ir no 50 līdz 250 latiem. KNAB amatpersonas, pieņemot lēmumu, ir izvērtējušas visus lietas apstākļus to kopumā, atbilstoši LAPK 244.pantam, novērtējuši lietā esošos pierādījumus, pamatojoties uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem, ņēmuši vērā pārkāpuma raksturu, kā arī ņēmušas vērā LAPK 8.pantā, 32.panta otrajā daļā un 35.pantā noteikto, līdz ar to, uzliktais naudas sods Ls 100 apmērā ir pamatots un samērīgs ar izdarīto administratīvo pārkāpumu.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 2.marta spriedumu *Ž.Ā.* pieteikums apmierināts un KNAB priekšnieka 2005.gada 23.februāra lēmumu Nr.1/1415 atcelts.

Tiesas spriedumā norādīts:

[6.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ieguva no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes informāciju par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, kurās viņa bija iecelta par maksātnespējas administratori. Tāpat nav strīda, ka šī informācija pieteicējai nebija nepieciešama viņas Valsts ieņēmumu dienesta Rīgas reģionālās iestādes Juridiskās pārvaldes galvenās juristes amata pienākumu pildīšanai.

Lietā ir strīds par to, vai šādas pieteicējas darbības kvalificējamas kā likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.panta un 11.panta pārkāpums, par ko piemērojama LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā atbildība.

Lai atzītu pieteicējas vainu minētā pārkāpuma izdarīšanā, ir jākonstatē, ka viņa veica valsts amatpersonas funkcijas interešu konflikta situācijā, t.i., veica ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmēja vai varēja ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

[6.2] Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.pants aizliedz informāciju, kas valsts amatpersonai ir pieejama saskaņā ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu, izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.

Gramatiski interpretējot piemēroto tiesību normu, tiesa atzīst, ka, lai konstatētu piemērotās tiesību normas pārkāpumu, iestādei ir jākonstatē informācijas izmantošanas fakts, proti, ka persona ir rīkojusies ar šo informāciju tā, lai gūtu labumu, padarījusi šo informāciju noderīgu saviem nolūkiem.

Konkrētajā gadījumā KNAB nav noskaidrojis iegūtās informācijas saturu un to, vai šo informāciju vispār bija iespējams izmantot, pie tam – gūstot personisku vai mantisku labumu. Tāpat KNAB nav ieguvis pierādījumus, kas apliecinātu, ka pieteicēja iegūto informāciju ir reāli izmantojusi.

[6.3] Konkrētajā gadījumā LAPK 166.³⁰ pants kopsakarā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.pantu un 11.pantu paredz amatpersonas atbildību par informācijas prettiesisku izmantošanu, kas ietekmēja vai varēja ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

Proti, minētās tiesību normas piemērošanai ir jākonstatē divi priekšnoteikumi:

- 1) persona informāciju, ko viņa ieguvusi, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, ir prettiesiski izmantojusi,
- 2) šī informācijas izmantošana ietekmēja šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses, vai arī varēja tās ietekmēt, bet neietekmēja no pašas personas neatkarīgu apstākļu dēļ.

Turpretim KNAB ir nepareizi interpretējis piemērojamās tiesību normas un uzskatījis, ka ir šādi administratīvās atbildības priekšnoteikumi:

- 1) persona ir ieguvusi informāciju, kas tai ir pieejama vienīgi saskaņā ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu,
- 2) šādi iegūto informāciju persona varēja izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu, tai skaitā – personiskā vai mantiskā labuma gūšanai.

[6.4] Valsts amatpersona, pildot savus amata pienākumus, var pati pēc savas iniciatīvas iegūt ierobežotas pieejamības informāciju, taču šāda informācija tās rīcībā var nonākt arī pēc citu, piemēram, padoto personu iniciatīvas. Ja pieņemtu KNAB piedāvāto tiesību normu interpretāciju, būtu jāatzīst, ka amatpersona ir saucama pie administratīvās atbildības arī gadījumā, kad amatpersona, pati to nevēloties, būtu saņēmusi (ieguvusi) ierobežotas pieejamības informāciju bez nolūka to prettiesiski izmantot, taču potenciāli varētu to izmantot kāda labuma gūšanai.

[6.5] Atbildētāja savāktie pierādījumi norāda vienīgi uz to, ka pieteicēja attiecīgo informāciju ir ieguvusi, un tā viņai nebija nepieciešama tiešo amata pienākumu veikšanai.

[6.6] Atbildētājs nav ieguvis pierādījumus, kas apliecinātu Ž.Ā. vainu LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā, t.i., ka viņa informāciju, ko ieguvusi, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, ir prettiesiski izmantojusi, un ka šāda informācijas izmantošana ietekmēja viņas, viņas radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses, vai arī varēja tās ietekmēt, bet neietekmēja no pašas personas neatkarīgu apstākļu dēļ.

[6.7] Ņemot vērā konstatēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir nepareizi un nepieļaujami plaši interpretējis piemērojamās tiesību normas, nav pareizi izvērtējis konkrētos lietas apstākļus un nav pierādījis pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kā rezultātā pieteicēja nepamatoti sodīta par LAPK 166.³⁰ pantā norādītā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[7] Par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 3.marta spriedumu KNAB iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt spriedumu. Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem apsvērumiem:

[7.1] Tiesa nav ņēmusi vērā likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 1.panta 5.punktā noteikto interešu konflikta situācijas jēdzienu, proti, ka interešu konflikts ir situācija, kurā valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus jāveic ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šis valsts amatpersonas personiskās vai mantiskās intereses.

[7.2] Atbildētājs uzskata, ka, pierādot faktu, ka pieteicēja kā VID Rīgas reģionālās iestādes Juridisko jautājumu daļas galvenās juriste ir ieguvusi no NIS datu bāzes informāciju par uzņēmējsabiedrībām, kas nebija vajadzīga viņas valsts amatpersonas pienākumu pildīšanai, ir pierādīts arī tas, ka pieteicēja ir veikusi darbības, kurās viņa bija personiski vai mantiski ieinteresēta.

[7.3] Pats informācijas iegūšanas fakts darbībām, kas nav saistītas ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu, ir uzskatāms par veiktu personiskām vajadzībām, turklāt informācija pati par sevi ir vērtība, kuras iegūšana ietekmē vai var ietekmēt personas tālāko rīcību savās kā maksātnespējas administratores interesēs. Turklāt, izmantojot NIS datu bāzi kā maksātnespējas administratore, pieteicēja radīja sev priekšrocības salīdzinājumā ar citiem administratoriem, kuriem nav pieejas šādi datu bāzei. Priekšrocība pati par sevi ir uzskatāma par labumu, kas varēja ietekmēt pieteicējas personiskās vai mantiskās intereses, pretējā gadījumā nav izskaidrojama pieteicējas interese par uzņēmējsabiedrību, kurā viņa ir administratore, datiem, ja viņa no tā negūtu nekādu labumu.

[7.4] Atbildētājs norāda, ka pieteicēja no NIS datu bāzes mērķtiecīgi un apzināti atlasīja informāciju tieši par tiem uzņēmumiem, kuros viņa bija iecelta par maksātnespējas administratori, līdz ar to šādas informācijas iegūšana pašai personai to nevēloties (nejauši) nav iespējama. Turklāt gadījumā, ja viņas rīcībā nonāktu informācija, kas būtu nepieciešama, piemēram, padotā amata pienākumu pildīšanai, viņai kā augstāk stāvošai amatpersonai būtu ne tikai tiesības, bet arī pienākums pārbaudīt padotā darbības likumību, tai skaitā iepazīties ar ierobežotas pieejamības informāciju, kuru padotais ir pieprasījis,

tādējādi šādas informācijas iegūšana pēc citu personu iniciatīvas būtu saistīta ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu.

[8] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz paskaidrojumos un apelācijas sūdzībā norādīto motīvu pamata. Pieteicēja apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu apmierināt.

Motīvu daļa

[9] Izvērtējusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa lietā konstatē šādus apstākļus, par kuriem lietā strīda nav.

[10.1] 2002.gada 8.martā Ž.Ā. tika iecelta par VID Rīgas reģionālās iestādes Juridisko jautājumu daļas galveno juristi.

[10.2] Ž.Ā. 2003.gada 11.jūlijā tika izsniegta amatu savienošanas atļauja – atļauja veikt administratora amata pienākumus.

[10.3] 2003.gada 12.augustā SIA „Anol” tika pasludināta par maksātnespējīgu. 2003.gada 26.augustā ar tiesas lēmumu Ž.Ā. iecelta par maksātnespējīgās SIA „Anol” administratoru. Izdrukas no NIS datu bāzes liecina, ka 2003.gada 8.oktobrī (plkst.10:25), 2003.gada 11.novembrī (plkst.8:29, 8:31 un 8:35), 2003.gada 28.novembrī (plkst.8:36), 2004.gada 26.marta (plkst.16:03) un 2004.gada 12.maijā (plkst.15:17) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „Anol”.

[10.4] No 2003.gada 12.augusta SIA „D un M” tika pasludināta par maksātnespējīgu. 2003.gada 28.augustā ar tiesas lēmumu Ž.Ā. iecelta par maksātnespējīgās SIA „D un M” administratoru. Izdrukas no NIS datu bāzes liecina, ka 2003.gada 13.novembrī (plkst. 13:30 un 13:35) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes ieguva informāciju par SIA „D un M”.

[10.5] No 2004.gada 12.janvāra SIA „Hordeks” tika pasludināta par maksātnespējīgu. 2004.gada 18.februārī ar tiesas lēmumu Ž.Ā. iecelta par maksātnespējīgās SIA „Hordeks” administratoru. Izdrukas no NIS datu bāzes liecina, ka 2004.gada 22.janvārī (plkst.10:38 un 10:39) un 2004.gada 2.februārī (plkst.9:42 un 12:17) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „Hordeks”.

[10.6] No 2004.gada 12.februāra SIA „DBC” tika pasludināta par maksātnespējīgu. 2004.gada 26.februārī ar tiesas lēmumu Ž.Ā. iecelta par maksātnespējīgās SIA „DBC” administratoru. Izdrukas no NIS datu bāzes liecina, ka 2004.gada 19.februārī (plkst.15:44, 15:50 un 15:54) un 2004.gada 14.aprīlī (plkst.11:02, 11:16, 11:31 un 11:32) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no

nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „DBC”.

[10.7] No 2004.gada 11.marta SIA „KVR Pluss” tika pasludināta par maksātnešpējīgu. 2004.gada 2.aprīlī ar tiesas lēmumu Ž.Ā. iecelta par maksātnešpējīgās SIA „KVR Pluss” administratoru. Izdrukas no NIS datu bāzes liecina, ka 2004.gada 19.martā (plkst. 12:27, 12:30 un 12:31) un 2004.gada 8.aprīlī (plkst.11:21 un 11:26) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „KVR Pluss”.

[10.8] No 2004.gada 8.marta SIA „Līlava” tika pasludināta par maksātnešpējīgu. 2004.gada 18.martā ar tiesas lēmumu Ž.Ā. bija iecelta par maksātnešpējas SIA „Līlava” administratoru. 2004.gada 15.martā (plkst. 11:20, 11:21 un 11:26) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „Līlava” .

[10.9] No 2004.gada 10.maija ar tiesas lēmumu Ž.Ā. tika iecelta par maksātnešpējas SIA „Terevinfs” administratoru. 2004.gada 7.maijā (plkst.15:15, 15:16 un 15:18), 2004.gada 13.maijā (plkst.11:31), 2004.gada 25.maijā (plkst.9:21 un 9:21) un 2004.gada 2.septembrī (plkst. 12:26) Ž.Ā. kā VID valsts amatpersona no nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzes guva informāciju par SIA „Terevinfs”.

[10.10] Saskaņā ar VID pārbaudes komisijas 2004.gada 16.novembra atzinumu Ž.Ā. iegūtā informācija par minētajām uzņēmējsabiedrībām [10.3 - 10.9] viņai nebija nepieciešama tiešo amata pienākumu pildīšanai.

[10.11] 2005.gada 5.janvārī KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.1-24/109, par to, ka VID Rīgas reģionālās iestādes Juridiskās pārvaldes galvenā juriste Ž.Ā., neievērojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.panta, 11.panta pirmās daļas prasības, izdarījusi pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta LAPK 166.³⁰ pantā.

[11] LAPK 166.³⁰ pants paredz atbildību par likumā noteikto uzņēmējdarbības (komercdarbības), valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to, vai pieteicēja kā valsts amatpersona, iegūstot no NIS datu bāzes informāciju par uzņēmējsabiedrībām, kurās viņa bija iecelta par maksātnešpējas administratori, atradās interešu konflikta situācijā.

[12] Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 1.panta 5.punktā ietverto definīciju, interešu konflikts ir situācija, kurā valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var

ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

Minētā likuma 11.panta pirmā daļa noteic, ka valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.

Tādējādi no minētajām tiesību normām izriet, ka valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas pienākumus, ir aizliegts veikt tādas darbības, kurās šī valsts amatpersona ir personiski ieinteresēta. Neievērojot minēto aizliegumu, valsts amatpersona nonāk interešu konflikta situācijā, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 166.³⁰ pantā.

[13] Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.pants noteic, ka informāciju, kas valsts amatpersonai ir pieejama saskaņā ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu, aizliegts prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējai kā VID amatpersonai bija piešķirtas tiesības izmantot savu amata pienākumu pildīšanai VID informāciju – VID nodokļu informatīvās sistēmas (NIS) datu bāzi, kas trešajām personām publiski nav pieejama.

Kā jau iepriekš noskaidrots, pieteicēja no minētās datu bāzes atlasījusi informāciju par uzņēmēj sabiedrībām SIA „Anol”, SIA „D un M”, SIA „Hordeks”, SIA „KVR Pluss”, SIA „Līlava”, SIA „DBC”, SIA „Terevins”, SIA „Harmonija 3”. Nav strīda, ka minētā informācija pieteicējai nav bijusi nepieciešama sava amata pienākumu pildīšanai.

Tādējādi ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja ir prettiesiski izmantojusi valsts amatpersonas statusu, lai piekļūtu informācijai, kura nav bijusi nepieciešama mērķiem, kas ir saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā tādas informācijas, kas amatpersonai nav nepieciešama lēmumu pieņemšanai vai citām darbībām, kas izriet no amatpersonas pienākumiem un darba uzdevumiem, vākšanas fakts ir uzskatāms par pietiekošu, lai atzītu, ka pieteicēja ir pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.pantā noteikto aizliegumu prettiesiski izmantot valsts amatpersonai pieejamo informāciju.

Šāda tiesību normas interpretācija atbilst likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 2.pantā noteiktajam šā likuma mērķim nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

[14] Tomēr, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu, nepieciešams noskaidrot, vai pieteicējas veiktajās darbības – informācijas prettiesiska iegūšana, pieteicēja bija personiski ieinteresēta, proti, vai pieteicēja ir ievērojusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11.pantā noteikto aizliegumu valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas pienākumus, veikt tādas darbības, kurās šī valsts amatpersona ir personiski ieinteresēta.

Ar lietas materiāliem apstiprinās fakts, ka pieteicēja informāciju no NIS datu bāzes ieguvusi tieši par tām uzņēmējsabiedrībām, kurās pieteicēja pildīja maksātnešpējas administratores pienākumus. Pie šādiem apstākļiem Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas darbībās ir saskatāma personiska ieinteresētība izmantot iegūto informāciju mērķiem, kas saistīti ar administratores pienākumu pildīšanu.

Pieteicēja uzskata, ka viņa nav pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas, jo NIS datu bāze esošo informāciju viņa neizmantoja likumā „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnešpēju” noteikto administratora pienākumu veikšanā. Apgabaltiesa pieteicējas apgalvojumu uzskata par nepamatotu. Šajā sakarā apgabaltiesa pievienojas atbildētāja argumentam, ka pieteicējas iegūtā informācija pati par sevi ir vērtība, kuras iegūšana ietekmē vai var ietekmēt personas tālāko rīcību savās kā maksātnešpējas administratores interesēs, jo maksātnešpējas procesa efektīvai nodrošināšanai administratoram nepieciešama vispusīga informācija par uzņēmējsabiedrība finansiālo stāvokli, tajā skaitā informācija par nodokļu maksājumiem, kas atrodas VID rīcībā. Turklāt, izmantojot NIS datu bāzi kā maksātnešpējas administratore, pieteicēja radīja sev priekšrocības salīdzinājumā ar citiem administratoriem, kuriem nav pieejas šādi datu bāzei. Priekšrocība pati par sevi ir uzskatāma par labumu, kas varēja ietekmēt pieteicējas personiskās intereses.

[15] Līdz ar to apgabaltiesa par pamatotu atzīst atbildētāja apgalvojumu, ka pieteicēja, pildot valsts amatpersonas pienākumus, veica tādas darbības, kurās pieteicēja bija personiski ieinteresēta, tātad atradās interešu konflikta situācijā.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu.

[16] LAPK 166.³⁰ pants paredz sankcijas - naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Atbildētājs piemērojis naudas sodu Ls 100 apmērā. No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka, nosakot sodu, ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpējas personība, viņas vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Administratīvā apgabaltiesa atbildētāja piemēroto sodu atzīst par pamatotu un atbilstošu.

[17] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka atbildētājs nepareizi un nepieļaujami plaši interpretējis piemērojamās tiesību normas, nav pareizi izvērtējis konkrētos lietas apstākļus un nav pierādījis pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, tādēļ pirmās instances tiesas spriedums nav pareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt Ž.Ā. pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2005.gada 23.februāra lēmuma Nr.1/1415 atcelšanu.

Spriedumu trīsdesmit dienu laikā, skaitot no sprieduma sastādīšanas dienas, var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja: *(paraksts)* S.Liniņa

Tiesneši *(paraksts)* U.Bērziņš

(paraksts) V.Endzelis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese

Rīgā, 2007.gada 2.maijā

S.Liniņa